

Artikel/Column voor het RD

Warme en koude woorden

Elke dag check ik even mijn weer app, hoe de dag zal verlopen. Hoe is de gevoelstemperatuur? De grondtemperatuur? De zonintensiteit? De luchtdruk? De luchtvochtigheid? De windstoten? En het zicht? Nederlanders zijn altijd met het weer in de weer. Als we even geen gesprekstof hebben, hoor je mensen al snel zeggen: 'Lekker weer hè' of 'Slecht weer hè'. Meestal zeggen we het laatste, want klagen over het weer kunnen we goed. Hoe zit dat eigenlijk met de taal? Klagen we weleens over het taalgebruik van mensen? Checken we weleens de taal app?

Na een koud en nat voorjaarsbegin hebben we inmiddels de eerste tropische dagen binnengehaald. Mensen stroomden massaal naar de Hollandse kusten om pootje te baden of met een luchtbed te drijven. De reddingsbrigade heeft al drukke dagen achter de rug. Waarschijnlijk hebben we vooraf allemaal onze weer app gecheckt voor we met volgepakte auto's, naar de gele stranden achter de duinen togen. We hebben elk seizoen weer te maken met warme en koude dagen. Hoge en lage temperaturen. Met windstiltes en windstoten. Met hoge en lage luchtdruk. Met hoge en lage gevoelstemperatuur. Nederlanders staan te boek als weerklagers. Het is niet gauw goed met het weer. Als het vriest, dan willen we dooi. Als het koud is, willen we warmte. Als het regent willen we droogte. Koude, warme, natte en droge dagen, het is altijd wat. We zijn altijd weer in de weer met het weer. Wat een drukte, klagen en zeuren. Wat een kakofonie van meningen.

Hoe zit dat eigenlijk met ons taalgebruik? Zijn we daar ook wel eens mee in de weer? Op een warm strand hoor je toch regelmatig koude woorden (vloek- en scheldwoorden) en op een koud strand hoor je ook warme woorden (vriendelijke en complimenteuzen woorden). Hoe is het momenteel gesteld met de gevoelstemperatuur, de intensiteit, de luchtdruk, de luchtvochtigheid en windkracht van onze woorden, onze taalkracht in de samenleving? Want ook met taal zijn we constant in de weer. Op de sociale media zie ik veel donderwolken hangen. Regelmatig ontaardt het in een wolkbreuk. In de politieke arena is de gevoelstemperatuur vaak zeer onbehagelijk. Op straat is de intensiteit waarmee we schelden en vloeken behoorlijk heftig. De druk die mensen met hun dreigende taal op elkaar uitoefenen is soms beangstigend. De kwetsende, separerende, discriminerende en racistische taal, veroorzaakt bij veel mensen pijn en tranen, waardoor de luchtvochtigheid hoog oploopt. De woordkracht die velen bezigen, hebben vaak de vorm van windstoten en orkaankracht aangenomen. Misschien moeten we eens een taal-woord app ontwikkelen! Oog en oor voor respectvolle taal, verdient onze blijvende aandacht. Wat kunnen mensen elkaar op de sociale media ongezoeten en gevoelloos kwetsen met woorden. Mensen worden met de grofste beledigingen en vernederingen publiekelijk aan de schandpaal genageld. Bij veel mensen zou de taal- en woord app code oranje en rood aangeven. Donderwolken en bliksemschichten. Hagelstenen en windhozen. Sneeuwstormen en plensbuien. Velen gaan dagelijks aan de haal met negatieve taal. Wat een depressief weertype.

Laten we deze zomer, ongeacht de weersverwachtingen, code groen aanhouden. Weer of geen weer, we gaan niet tegen elkaar te keer. Laten we het alsjeblieft gezellig houden. Op straat, op de sociale media, in de politieke arena, in de media, op de televisie en radio. Met positieve, samenbindende en complimenteuzen taal in de weer. Een vriendelijk woord weegt geen honderd pond. Deel deze zomer je vriendelijke woorden royaal uit. Nederland wordt er mooier van. Een

samenleving zonder vloeken en scheldwoorden. Een utopie? Nee, een uitdaging. Respectvol taalgebruik geeft kleur aan je omgeving. Vriendelijke woorden zijn warme woorden en creëert warme en vriendelijke mensen. Ga deze zomer eens bewust met je taal in de weer. Goede taal verdrijft de wolken. De zon komt door ook op bewolkte dagen. Taal werkt verbindend. Wat voor taalweer wordt het deze zomer. Op het weer hebben we geen invloed. Op onze taal wel. Een goede, gezegende, zonnige en ontspannen zomer toegewenst. Einde weerbericht.

Sjors van der Kraan

Gastdocent VO/MBO/HBO - KlasseTaal.

Onderwijsorganisatie van de Bond tegen vloeken.

